

Οι τρόποι επικοινωνίας του ιερέα με το ποίμνιο και η σημασία της μη λεκτικής επικοινωνίας (Πρωτοπρεσβύτερος Χρήστος Αιγίδης)

/ [Πεμπουσσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](http://www.pemptousia.gr/?p=153446)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=153446>]

Διατυπώθηκε όμως και η αντίθετη άποψη πως τον τελευταίο καιρό υπάρχει ζωνρό ενδιαφέρον από την Διοικούσα Εκκλησία και πως αυτό εκδηλώνεται με την διεξαγωγή Ιερατικών Σεμιναρίων, και Διαλέξεων. Αρκετοί Πατέρες ανέφεραν πως κυρίως κεντρικά (στην Αρχιεπισκοπή Αθηνών) γίνεται αξιόλογη δουλειά στα θέματα επιμόρφωσης των Κληρικών και πως η επαρχία υστερεί αρκετά. Ο π. Δ. Κ. ανέφερε πως " γίνονται προσπάθειες να καταρτίζονται οι Κληρικοί με Ιερατικά συνέδρια και ημερίδες. Χρειάζεται να αφουγκραστούμε τον παλμό της κοινωνίας και να πλησιάσουμε τους ανθρώπους μας ουσιαστικά ". Ακόμα ο π. Α. Ι. απάντησε πως " η Εκκλησία πάντοτε μεριμνά για την επιμόρφωση και τον καταρτισμό των Κληρικών της στα θέματα της επικοινωνίας με την διεξαγωγή ειδικών σεμιναρίων από ειδικούς επιστήμονες που ασχολούνται με την ψυχολογία ".

Τέλος, τρεις (3) Πατέρες ανέφεραν πως το θέμα αυτό αποτελεί μέρος του αντικειμένου του μαθήματος της Ποιμαντικής Ψυχολογίας που διδάσκεται στις Θεολογικές Σχολές και πως ό,τι γνωρίζουν είναι από την διδασκαλία του μαθήματος.

Οι τρόποι με τους οποίους επικοινωνεί ο Ιερέας με τους πιστούς

Η τρίτη ερώτηση που έγινε στους συνεντευξιαζόμενους έχει πιο γενικό χαρακτήρα, ζητήθηκε δηλαδή να περιγράψουν οι Πατέρες με ποιον τρόπο επικοινωνεί ο Κληρικός με τους πιστούς στην καθημερινότητά του. Οι απαντήσεις κάλυψαν όλο το ευρύ φάσμα και όλους εκείνους τους τρόπους με τους οποίους ο Κληρικός μέσα από την άσκηση της Ποιμαντικής του μέριμνας επικοινωνεί. Δώδεκα (12) ερωτηθέντες ανέφεραν ως τον πιο ουσιαστικό τρόπο επικοινωνίας αυτόν της Προσευχής, ενώ δεκαπέντε (15) πως ένας τρόπος επικοινωνίας είναι η διαπροσωπική σχέση. Επίσης αρκετοί έκαναν αναφορά στα είδη της επικοινωνίας, τον προφορικό λόγο, τον γραπτό και την μη λεκτική επικοινωνία, καθώς επίσης πως ο Κληρικός επικοινωνεί χρησιμοποιώντας τις νέες τεχνολογίες και κυρίως το διαδίκτυο. Ο π. Β. Θ. απάντησε χαρακτηριστικά πως " ο Κληρικός επικοινωνεί με το Ποίμνιό του με κάθε δυνατό τρόπο, με το πώς μιλάει, πώς στέκεται, πώς χαμογελά, πώς προσεύχεται και γενικότερα με τον τρόπο που κινείται μέσα στην Κοινωνία ". Ένας άλλος Ιερέας (ο π. Γ. Τ.) ανέφερε την σπουδαιότητα και το μεγάλο προνόμιο που κατέχουν οι Κληρικοί να μπαίνουν στα σπίτια των ανθρώπων, κάτι που σε άλλες περιπτώσεις δεν είναι εύκολο να συμβεί.

Μια πιο ολοκληρωμένη απάντηση έδωσε ο π. Σ. Α. λέγοντας χαρακτηριστικά " με το γραπτό και το προφορικό κήρυγμα, με τις επισκέψεις στα σπίτια των ανθρώπων, με τη χρήση του διαδικτύου, με την εκδήλωση προσωπικού ενδιαφέροντος και τέλος και ίσως πιο ουσιαστικά με την τέλεση των Ιερών Μυστηρίων που γίνονται μέσα στο χώρο της Εκκλησίας ". Ενώ ο π. Α. Ι. εκφράζει την άποψη πως ο Κληρικός μπορεί να επικοινωνεί με διάφορους τρόπους και κυρίως με τη Μυστηριακή ζωή, σε προσωπικό, επαγγελματικό, οικογενειακό, κοινωνικό επίπεδο και σε κάθε έκφραση της ζωής των ανθρώπων, χωρίς να αφήνει καμιά πτυχή της ανθρώπινης δραστηριότητας αναξιοποίητη.

Ακόμα μια απάντηση που αξίζει να αναφέρουμε μας έδωσε ο π. Π. Κ. λέγοντας πως ένας τρόπος επικοινωνίας είναι αυτός της " τηλεφωνούσας Αγάπης " , δηλαδή όταν ο Κληρικός επικοινωνεί με τους πιστούς μέσα από το τηλέφωνο. Τέλος, μια πολύ περιεκτική και συνάμα λιτή απάντηση λάβαμε από τον π. Ν. Α. πως η επικοινωνία του Κληρικού είναι όπως η σχέση του Πατέρα με τα παιδιά του. Πάντα ένας Πατέρας γνωρίζει το πώς. Ο πιο απλός, λιτός και ουσιαστικός τρόπος επικοινωνίας.

Η σημασία της μη λεκτικής επικοινωνίας

Η τελευταία ερώτηση της πρώτης ενότητας έχει να κάνει με τη σημασία της μη λεκτικής επικοινωνίας και με ποιον τρόπο τη χρησιμοποιεί ο Κληρικός στην

άσκηση της Ποιμαντικής του Διακονίας. Όλοι οι Πατέρες εκτός από έναν [δεκαεννέα (19) στους είκοσι (20)] απάντησαν πως η μη λεκτική επικοινωνία είναι πολύ σημαντική και πως η σημασία της διαδραματίζει πρωτεύοντα ρόλο στην καθημερινή επικοινωνία που έχει ο Ιερέας με τους πιστούς. Αρκετοί ερωτηθέντες έκαναν λόγο πως ένας τρόπος της μη λεκτικής επικοινωνίας είναι η σιωπή και πως αυτό ιδίως στις μέρες μας πρέπει πολύ να προσεχθεί. Άλλωστε από την φύση της δραστηριότητας του Κληρικού που πολύ συχνά και με πολλούς τρόπους μιλάει, είναι σημαντικό και αναγκαίο να ξέρει καλά και την τέχνη να ακούει. Ο π. Π. Κ. ανέφερε χαρακτηριστικά πως " η σημασία της μη λεκτικής επικοινωνίας είναι πολλαπλάσια της λεκτικής και πως μπορεί κάποιος Κληρικός με ένα του νεύμα να γκρεμίσει ό,τι κάποιος άλλος κτίζει πολύ καιρό ". Ο π. Θ. Α. δανείστηκε έναν λόγο και πάλι του Αγ. Ιωάννου του Χρυσοστόμου που λέει πως όταν βγαίνει ο πιστός από την Εκκλησία αυτό θα πρέπει να φαίνεται από τις κινήσεις του και τη γενικότερη συμπεριφορά του. Πόσο μάλλον αυτό θα πρέπει να φαίνεται στην παρουσία ενός Κληρικού που δαπανάει όλο τον χρόνο του μέσα στην Εκκλησία.

Στην απάντηση που μας έδωσε ο π. Κ. Κ. βλέπουμε τον τρόπο με τον οποίο βιώνει τη μη λεκτική επικοινωνία. Μας είπε χαρακτηριστικά πως " η ζεστή αγκαλιά, ένα χαμόγελο, ένα χάδι, ένα δάκρυ, η στάση ευλάβειας ακόμα και η αμφίεση, είναι παράμετροι της μη λεκτικής επικοινωνίας και πως όλα αυτά είναι δυνατά εργαλεία στα χέρια του Ιερέα ". Επίσης πολλοί Πατέρες είπαν πως η μη λεκτική επικοινωνία αποτυπώνεται στις κινήσεις του σώματος, στην έκφραση του προσώπου και κυρίως στην καθαρότητα του βλέμματος. Κάποιοι εξέφρασαν την άποψη πως ιδίως στην επικοινωνία με τη νεολαία, η μη λεκτική επικοινωνία έχει ακόμα μεγαλύτερη σπουδαιότητα. Ο π. Δ. Κ. ανέφερε πως οι νέοι σήμερα που έχουν πολλή άρνηση και καχυποψία δεν χρειάζονται κηρύγματα και πολλά λόγια απλά μόνο αγάπη και κατανόηση που κυρίως εκφράζεται μέσα από τη μη λεκτική επικοινωνία. Τέλος ο π. Α. Ι. απάντησε πως " η μη λεκτική επικοινωνία έχει τη δική της σημασία και σπουδαιότητα στην Ποιμαντική Διακονία μιας και με μια κίνηση, μια έκφραση του προσώπου μπορεί να είναι πιο σημαντική από ένα κήρυγμα ".

(συνεχίζεται)